

Nyhetsbrev februari 2019

Ändrade kostrekommendationer?

EU-kommissionen gav 2015 den europeiska livsmedels-säkerhets-myndigheten (Efsa) i uppdrag att göra en ny omfattande risk-värdering av dioxin och PCB som vi får

i oss via maten. Rapporten rekommenderar att värdet för s.k. "tolerabelt dagligt intag - TDI" sänks från nuvarande 2 pg/kg kroppsvikt/dag, till 0,3. Det kan innebära att gällande kostråd ändras. - *Vi kommer att behöva titta på våra konsumentråd och hur konsumtionsvanorna ser ut, framför allt av fisk men egentligen alla animaliska livsmedel som kött och mejeriprodukter också*, säger Emma Halldin Ankarberg från Livsmedelsverket. En risk-nytta analys av fiskkonsumtion kommer göras av Efsa innan nya rekommendationer utfärdas. Någon ändring av gränsvärdena har inte gjorts ännu, diskussion pågår inom EU-kommissionen.

Varför har vänersik så höga dioxinhalter?

Projektet har lagt ner mycket energi på att undersöka skälen till detta förhållande. Man kan i vart fall avfärda en hypotes, att det skulle bero lokal belastning t.ex. från massindustrin till vissa delar av sjöarna. Det mesta talar för att det är atmosfärisk deposition (luftburen förorening) som är den huvudsakliga källan till dioxin och dioxinlika PCB:er. Nedfallet från luften är inte större över Vänern än vad den är över Vättern. En sannolik förklaring är att siken i Vänern har ett annat levnadssätt/födoval jämfört med sik från Vättern. Det gör att den generellt blir betydligt fetare och eftersom aktuella föroreningar har en förkärlek att uppehålla sig bland fettmolekyler blir därför halterna i vänersik högre. En liknande anomali med till synes oförklarligt höga halter föreligger även när det gäller strömming i Bottenhavet.

Även här är en rimlig hypotes att det handlar om födoval och/eller regionala genetiska variationer i fiskens fysiologi som leder till att halterna blir högre.

Projekt för förnyelse av sikbeståndet i Vänern.

En idé har väckts om möjligheten att fiska upp och destruera en stor del av nuvarande sikbestånd i Vänern för att därmed få bort en väsentlig del av det dioxin som

finns bundet i fisken. IVL bedömer att det är en spännande tanke som har rimligt goda förutsättningar att bli framgångsrik. Tanken är att om de äldre fiskar som har höga dioxinhalter bundna i sin kropp tas bort ur ekosystemet och ersätts av ett yngre bestånd borde halterna i det nya beståndet minska. IVL arbetar med en ansökan om medel till en förstudie som ska klarlägga tekniska, vetenskapliga, praktiska och ekonomiska förutsättningar att genomföra en sådan åtgärd. Om det faller väl blir i så fall nästa steg i processen att söka medel för genomförande av en sådan åtgärd. Ett gott samarbete med yrkesfiskarna är en viktig förutsättning om det ska vara möjligt att realisera en sådan idé.

Alfred Sandström har bytt jobb

Under många år har vi haft förmånen att samarbeta med Alfred Sandström på SLU. Alfred är en engagerad och kunnig forskare som på många sätt aktivt bidragit med kunskap, engagemang och inspiration i projektet. Alfred har nu fått ett nytt uppdrag på Länsstyrelsen i Stockholm där han bl.a. ska arbeta med fiskeförvaltning i Stockholms skärgård, Mälaren och Hjälmarens. Alfreds ersättare i projektet är Martin Ogonowski fil. dr i marin ekologi och verksam som forskare vid SLU.

Från projektledningen vill vi passa på att tacka för mångårigt gott samarbete och önska lycka till med nya uppdraget!

/Ove Ringsby informationsansvarig i projektet

ove.ringsby@hotmail.com

För mer info om projektet se www.insjofiskare.se

Projektet genomförs
med stöd av:

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska
havs- och fiskerifonden